



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 406/2024-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky advokátky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Mestského súdu Košice (pôvodne Okresného súdu Košice – okolie) sp. zn. 12Er/325/2011 z 3. februára 2023, uzneseniu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 14CoE/11/2023 z 27. júla 2023 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Oboer/1/2024 z 15. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Tiež navrhuje zrušiť namietané uznesenia, priznať finančné zadosťučinenie 10 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že oprávnený a sťažovateľka sa v exekučnom konaní domáhali vymoženia 34 335,79 eur proti povinnému na základe exekučného titulu – rozsudku Okresného súdu Košice – okolie (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 13C/343/2000 zo 7. júna 2001.

3. Upovedomením súdnej exekútorke došlo k zastaveniu starej exekúcie, pretože uplynula rozhodná doba podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Oprávnený a sťažovateľka proti upovedomeniu podali námietky. Okresný súd prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka (ďalej len „VSÚ“) námietky uznesením z 10. augusta 2022 v časti zamietol a v časti odmietol.

4. Okresný súd sťažnosť sťažovateľky z 25. augusta 2022 a doplnenú o jej odôvodnenie zo 14. septembra 2022 uznesením z 3. februára 2023 zamietol a náhradu trov sťažnostného konania nepriznal, pretože sťažovateľka nepredložila odôvodnenie sťažnosti v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote podľa § 244 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

5. Krajský súd uznesením sp. zn. 14CoE/11/2023 z 27. júla 2023 odvolanie sťažovateľky odmietol a náhradu trov odvolacieho konania nepriznal s odôvodnením, že odvolanie je neprípustné podľa § 386 písm. c) CSP.

6. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5Oboer/1/2024 z 15. februára 2024 dovolanie sťažovateľky odmietol a náhradu trov dovolacieho konania nepriznal s odôvodnením, že prípustnosť dovolania proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní je vylúčená.

7. Sťažovateľka považuje namietané uznesenia za nezákonne a nedostatočne odôvodnené. Tvrdí, že obsah poučenia je v celom rozsahu arbitrárny, skutkovo a právne nedostatočne odôvodnený. Argumentuje, že v podanej sťažnosti okresnému súdu ozrejmla, že písomne vecne a právne argumenty riadne a včas okresnému súdu predloží v dodatočnej lehote. Podľa jej názoru exekúcia nemala byť zastavená, pretože rozhodná doba súdnej exekútorke začala plynúť od 10. februára 2011 do 10. februára 2016, pričom počas rozhodnej doby bola od povinného vymožená suma 2 860 eur a trovy exekúcie 615,01 eur.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

II.1. K namietanému porušeniu uplatnených práv uznesením okresného súdu:

8. Podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

9. V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (porov. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

10. Ústavný súd zistil, že okresný súd rozhodol namietaným uznesením z 3. februára 2023 a ústavná sťažnosť sťažovateľky bola podaná 24. apríla 2024. Je tak zrejmé, že ústavná sťažnosť sťažovateľky je v tejto časti podaná oneskorene, a ústavný súd ju preto v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde z tohto dôvodu odmietol.

II.2. K namietanému porušeniu uplatnených práv uznesením krajského súdu:

11. Princíp zachovania lehoty po podaní dovolania aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ako aj zákonná úprava počítajúca plynutie lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku, však v každom prípade predpokladá riadne využitie mimoriadneho opravného prostriedku. O riadnom využití mimoriadneho opravného prostriedku pritom nemožno hovoriť v prípade, že je podaný neoprávnenou osobou, je podaný po lehote, je podaný bez povinného právneho zastúpenia advokátom, prípadne ak je podaný proti rozhodnutiu, proti ktorému právna úprava možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok nepripúšťa. V opačnom prípade by sme totiž pripustili možnosť špekulatívneho predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (II. ÚS 91/2019).

12. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (porov. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

13. V sťažovateľkinom prípade bolo jej dovolanie odmietnuté najvyšším súdom práve pre jeho *ex lege* ustanovenú neprípustnosť vyplývajúcu z konceptu prípustnosti dovolaní plynúceho z uvodzovacích viet v § 420 a § 421 CSP, ktoré na základe kritérií predmetu rozhodnutia a formulácie enunciátu druhovo vymedzujú rozhodnutia odvolacieho súdu, voči ktorým dovolanie prípustné je. Ak potom konkrétne rozhodnutie odvolacieho súdu zákonom ustanovené parametre nespĺňa, dovolanie proti nemu prípustné byť nemôže.

14. Prípustnosť dovolania sťažovateľky bola teda *ex lege* vylúčená priamo § 420 a § 421 CSP (*a contrario*), a tak si sťažovateľka ako osoba s vysokoškolským právnickým vzdelaním už pri podávaní dovolania musela byť vedomá, že bude odmietnuté pre neprípustnosť vzhľadom na to, že smeruje proti uzneseniu krajského súdu, ktoré nie je ani meritórnym rozhodnutím, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, zároveň ani rozhodnutím potvrdzujúcim, ani zmeňujúcim.

15. Z uvedeného dôvodu preto ústavný súd vyhodnotil sťažnosť sťažovateľky za podanú oneskorene (porov. IV. ÚS 539/2018, IV. ÚS 92/2020), a preto ju v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

II.3. K namietanému porušeniu uplatnených práv uznesením najvyššieho súdu:

16. Sťažovateľka prípustnosť dovolania odvodzovala od § 420 písm. f) CSP, ktoré detailnejšie nepríblížila. Naopak, najvyšší súd sťažovateľke zrozumiteľne vysvetlil, v čom spočíva neprípustnosť dovolania sťažovateľky odvoditeľná z uvodzovacích viet v § 420 a § 421 CSP. Následne objasnil, prečo dovolaním namietané uznesenie krajského súdu vysvetlené zákonné parametre nespĺňa.

17. Najvyšší súd uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo v rámci exekučného konania vydané 27. júla 2023 a dovolacie konanie bolo začaté 25. septembra 2023, teda už za účinnosti novej právnej úpravy [novela č. 2/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, účinná od 1. apríla 2017]. Najvyšší súd bol toho názoru, že na dovolacie konanie z hľadiska jeho prípustnosti bolo potrebné aplikovať právnu úpravu Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017, ktorá prípustnosť dovolania proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní vylúčila (porov. I. ÚS 74/2019, I. ÚS 259/2018).

18. Ústavný súd rovnako ako najvyšší súd poznamenáva, že § 357 CSP taxatívne vymedzuje, proti ktorým uzneseniam je odvolanie prípustné. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že uznesenie súdu o zamietnutí sťažnosti podanej proti uzneseniu VSÚ nie je súčasťou taxatívneho výpočtu. Je zrejmé, že v tomto prípade explicitná právna úprava jasne vymedzuje, proti ktorým rozhodnutiam možno podať dovolanie. Najvyšší súd, ktorý aplikoval tieto ustanovenia, postupoval v plnom súlade so zákonom, a preto nemohol zasiahnuť do základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu